

Uchwała Nr XXVII/162/2017

Rady Gminy Belsk Duży

z dnia 29 marca 2017 roku

**w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Belsku Dużym w roku 2016 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. 2016 roku, poz.446 ze zm.) w związku art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016r., poz.930 ze zm.) Rada Gminy Belsk Duży uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Belsku Dużym w roku 2016 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Belsk Duży.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Bogusław Sikorski

Załącznik Nr 1
do Uchwały XXVII/162/2017
Rady Gminy Belsk Duży
z dnia 29 marca 2017r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BELSKU DUŻYM W ROKU 2016
ORAZ POTZREB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. ZASADY OGÓLNE I ZAKRES PODMIOTOWY USTAWY

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, powołaną do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie jej pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Warunkiem niezbędnym do powstania uprawnienia do uzyskania świadczenia z pomocy społecznej jest uprzednie wykorzystanie własnych środków, możliwości i przysługujących uprawnień. Pod tym pojęciem należy rozumieć nie tylko sytuację materialną i dochodową, w tym posiadane obok dochodów bieżących dobra materialne, ale również umiejętności np. posiadane kwalifikacje zawodowe, właściwości psychofizyczne, aktywność lub jej brak w rozwiązywaniu własnych problemów oraz gotowość współdziałania w tym celu z innymi. Współdziałanie w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej jest obowiązkiem wszystkich osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Odmowa współpracy może stanowić podstawę do odmowy przyznania pomocy lub wstrzymania wypłaty świadczeń.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobiegać powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę, rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony profesjonalistów - pracowników socjalnych.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń określają artykuły 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie, z którymi prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza określonego **kryterium dochodowego, które wynosi:**

- na osobę samotnie gospodarującą - **634 zł**
- na osobę w rodzinie - **514 zł**

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie, co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 pkt. 2 - 15:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;

9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że **wystąpienie ubóstwa jako jedynej przesłanki nie jest wystarczającym powodem do przyznania pomocy.**

2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna, zgodnie z art.15 ustawy o pomocy społecznej, polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej, które w tym celu zostały powołane przez samorząd.

Zgodnie z obowiązującym prawem gmina realizuje następujące zadania:

ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM – art. 17 ust.1:

- ➔ opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ➔ sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej,
- ➔ udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,

- ➔ przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- ➔ praca socjalna,
- ➔ organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- ➔ dożywianie dzieci,
- ➔ sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- ➔ kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- ➔ pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- ➔ sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- ➔ utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie dla pracowników,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

ZADANIA WŁASNE GMINY – art. 17. ust. 2:

- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- ➔ podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- ➔ współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONE GMINIE – art. 18:

- ➔ organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłuską żywiolową lub ekologiczną,

- ➔ prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art.5a;
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- ➔ wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

ZADANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA PODSTAWIE INNYCH PRZEPISÓW

- ▶ Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016r., poz.1518 ze zm.)
- ▶ Ustawa z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016, poz.169 ze zm.)
- ▶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016r. poz.2046 ze zm.)
- ▶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016r., poz.1793 ze zm.)
- ▶ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2016r., poz.1793 ze zm.)
- ▶ Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016r., poz.575 ze zm.)
- ▶ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016r., poz.195 ze zm.)

3. PROBLEMY KLIENTÓW KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2016 z różnych form pomocy skorzystało łącznie **99 środowisk** (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyje **258 osób**. Mając na uwadze, że gmina Belsk Duży liczy 6525 mieszkańców wynika, że różnymi rodzajami świadczeń objętych było 3,9% mieszkańców gminy.

Klienci korzystający z różnego rodzaju świadczeń oferowanych przez tut. Ośrodek

borykali się z wieloma najróżniejszymi problemami, powodującymi ich dysfunkcjonalność.

Głównymi przyczynami (występującymi czasem po kilka w jednej rodzinie) zgłaszania się o pomoc były :

- ➔ bezdomność – dotyczyła 1 środowiska,
- ➔ bezrobocie – dotyczyło 35 środowisk,
- ➔ niepełnosprawność - dotyczyła 19 środowisk,
- ➔ długotrwała choroba - dotyczyła 24 środowisk,
- ➔ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - dotyczyła 24 środowisk,
- ➔ alkoholizm - dotyczył 11 środowisk,
- ➔ wielodzietność - dotyczyła 9 środowisk,
- ➔ rodziny niepełne – dotyczyły 19 środowisk.

4. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW I FORMY ŚWIADCZONEJ W ROKU 2016 POMOCY

ZADANIA GMINY

W roku 2016 ze świadczeń finansowych pomocy społecznej skorzystały ogółem 82 rodziny,

Realizacja zadań w roku 2016 przedstawiała się następująco:

I. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE OD OSÓB POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI STAŁE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Wydatkowano 11.600 zł (w tym 11.553 zł dotacji), odprowadzono je za 23 osoby. Średnia wysokość składki wynosiła 48,54 zł.
Potrzeby na rok 2017 wynoszą 11.578 zł.

II. ZASIŁKI STAŁE

Wydatkowano 128.368 zł (w 100% dotacji), korzystało z nich 23 osoby. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 537,10 zł.
Potrzeby na rok 2017 wynoszą 128.640 zł.

III. ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

Wykorzystano 369.739 zł, w tym 17.700 zł dotacji na dożywianie dzieci w szkołach oraz 2.699 zł dotacji na wypłatę zasiłków okresowych. Wydatkowanie środków na poszczególne formy pomocy ilustruje tabela nr 1

Tabela nr 1

WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z ZADAŃ WŁASNYCH

Rodzaj świadczenia	Łączny koszt w zł	Ilość rodzin objętych pomocą	Ilość świadczeń	Średnia wysokość świadczenia lub koszt posiłku w zł	Potrzeby na rok 2017
Zasiłki celowe	42.485	55	164	259	68.800
Zasiłki okresowe	3.000	2	6	500	3.000
Sprawienie pogrzebu	3.200	1	1	3.200	3.200
Posiłki dla dzieci	30.719	58 osób z 34 rodzin	7040	4,36	38.000
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	290.335	12	128	2268	300.000

Posiłki dla dzieci finansowane przez Ośrodek spożywane były w 4 szkołach podstawowych, gimnazjum i przedszkolu.

III. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą zostać przyznane osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi przyznawane są także osobom w rodzinach, ale rodzina nie jest w stanie zaspokoić potrzeb w zakresie opieki.

W ramach wykonywanych usług pomoc udzielona była w zakresie obsługi higieny osobistej i mieszkania, przynoszenie opału i rozpalania w piecu, załatwiania wizyt lekarskich i realizowanie recept oraz dokonywanie zakupów artykułów spożywczych.

Usługi opiekuńcze świadczone były dla **1 osoby**, koszt usług to **10.203 zł**. Potrzeby na rok 2017 wynoszą **21.478 zł**.

IV. PRACA SOCJALNA

Na rzecz klientów świadczona była również pomoc pozamaterialna w formie **pracy socjalnej**. Od 2004 roku jest ona zadaniem obowiązkowym gminy.

Pod pojęciem tym należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach, w stosunkach interpersonalnych oraz zasobach udostępnianych przez społeczności lokalne. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązywaniu najróżniejszych problemów - od

motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy po przywrócenie stabilizacji w rodzinach - i opiera się na:

- zaangażowaniu odbiorcy usług w rozwiązywanie problemu;
- zasobach klienta i społeczności;
- uporządkowanym procesie pomocy;
- planowanych wysiłkach podejmowanych na rzecz zmian.

Praca socjalna ukierunkowana jest na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania klienta (rodziny). Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczaniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. W roku 2016 pracą socjalną objęto **91 rodzin**.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Na wypłatę świadczeń w 2016 roku **wykorzystano kwotę 1.603.213 zł , korzystało 344 rodziny. Potrzeby na rok 2017 wynoszą 1.648.781 zł.** Wydatkowanie środków oraz potrzeby na poszczególne świadczenia ilustruje tabela nr 2

Tabela nr 2

Analiza świadczeń rodzinnych

Rodzaj świadczenia	Łączny koszt w zł	Ilość świadczeń	Średnia wysokość świadczenia	Potrzeby na rok 2016
Zasiłki rodzinne	631.452	5.653	112	642.550
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	20.000	20	1.000	20.000
Opieki nad dzieckiem w czasie urlopu wychowawczego	51.236	131	391	52.400
Samotnego wychowywania dziecka	48.839	259	189	50.750
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	12.800	129	99	13.300
Rozpoczęcia roku szkolnego	35.967	439	82	36.000
Podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	57.272	872	66	58.880
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	53.948	601	90	60.100
Świadczenie rodzicielskie	95.904	105	913	96,000
Zasiłki pielęgnacyjne	127.449	833	153	130.050
Świadczenia pielęgnacyjne	191.100	147	1300	206.682

Specjalny zasiłek opiekuńczy	11.440	22	520	18.720
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	51.000	51	1.000	55.000
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	11.239	34	239	15.230
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	189.520	505	375	189.520
Składki zdrowotne od osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne	2.808	24	117	3.599

VI. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (RODZINA 500+)

Realizacja świadczeń odbywała się w okresie od 01.04.2016r. do 31.12.2016r. W 2016 roku wypłacono 6.836 świadczeń na kwotę 3.410.699 zł , korzystało 809 dzieci z 526 rodzin. Potrzeby na rok 2017 wynoszą 4.450.000 zł.

5. PARTNERZY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wszelkie przedsięwzięcia prowadzone na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej są prowadzone we współpracy z różnymi podmiotami, którym leży na sercu dobro mieszkańców naszej gminy.

Nasi główni partnerzy to m.in.:

- ⇒ szkoły,
- ⇒ policja,
- ⇒ przedszkole,
- ⇒ placówki służby zdrowia,
- ⇒ kościół katolicki.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Bogusław Sikorski